

Warszawa, 19 lutego 2009 r.

**LIST OTWARTY
DO PREZESA RADY MINISTRÓW
DONALDA TUSKA**

Szanowny Panie Premierze!

NSZZ Policjantów oraz związki zawodowe Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej wyrażają sprzeciw w związku z przedłożonym projektem zmian dotyczących świadczeń emerytalnych służb mundurowych. Zmiany te w sposób rażący dotyczą całego środowiska szkodząc tym samym interesowi Państwa i bezpieczeństwu obywateli.

Panie Premierze!

Jesteśmy ludźmi odpowiedzialnymi, którzy przyszli służyć społeczeństwu, a nie „na przeczekanie”, jak mówią niektórzy nieprzychylni nam parlamentarzyści, z zamiłowania, pasji i poczucia sprawiedliwości. Granica wieku emerytalnego 15 lat stanowiła niewielką rekompensatę za codzienną dyspozycyjność, narażanie życia i zdrowia, stosunkowo niskie uposażenie czy pracę w warunkach socjalnych niekiedy uwłaczających godności urzędu. Każdy zawód ma swoją specyfikę. Policjanci i pozostali funkcjonariusze są często ofiarami wypadków związanych ze służbą, doznając trwałego inwalidztwa a nawet utraty życia. W samej tylko Policji od 1990 roku zginęło w służbie ponad 120 policjantów. Warunki te narażają wszystkich funkcjonariuszy na specyficzny rodzaj stresu, a co za tym idzie wpływają na występowanie licznych schorzeń zawodowych. Podkreślić należy, że sprawność psychofizyczna funkcjonariuszy jest gwarantem nie tylko ich skuteczności, ale i bezpieczeństwa obywateli, których chronią i wobec których interweniują. Policjant jako osoba upoważniona do posługiwania się bronią i środkami przymusu bezpośredniego musi wykazywać ponad przeciętną sprawność fizyczną i intelektualną, aby nie stanowić zagrożenia dla siebie i innych.

Zawód policjanta, funkcjonariusza Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej, według badań naukowych, jest jednym z najbardziej narażonych na stres. Napięcia, przemęczenie związane z warunkami służby, borykanie z biedą wynikającą z niskich zarobków doprowadza do frustracji i konfliktów przenoszonych niejednokrotnie na grunt rodziny. Ciężko pracujący w warunkach zagrożenia życia i zdrowia funkcjonariusze jednocześnie borykają się z brakiem pieniędzy wynikającym z systematycznego ubożenia naszej grupy zawodowej. Nie trzeba chyba uzasadniać, jakie ma to przełożenie na stan zdrowia funkcjonariuszy. Statystycznie polski policjant oraz funkcjonariusz Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej dożywa zaledwie do 61 lat (znacznie poniżej średniej). Niezwykle alarmujące są również statystyki suicydalne, bowiem liczba samobójstw funkcjonariuszy (mających związek ze służbą) wzrasta z roku na rok. Piętnastoletni okres służby w bardzo trudnych, stresowych warunkach dawał gwarancję bezpiecznego odejścia tym z nas, którzy czuli się wypaleni zawodowo. Prawda jest jednak taka, że niewielu korzystało z tej możliwości pracując nadal niejednokrotnie 15 lat dłużej. Narastająca od paru lat fala frustracji i niepokoju wśród funkcjonariuszy w znacznym stopniu odbija się na atmosferze pracy. Stan permanentnego zagrożenia egzystencjonalnego policjantów będzie miał przełożenie na jakość wykonywanych obowiązków służbowych, a co za tym idzie w dalszym etapie na destabilizację bezpieczeństwa wewnętrznego kraju i brak poczucia bezpieczeństwa obywateli.

Zapowiedź zmian przepisów emerytalnych służb mundurowych w połączeniu z radykalnymi cięciami budżetu MSWiA powoduje, że wielu doświadczonych funkcjonariuszy chce opuścić służbę mimo, iż wcześniej tego nie deklarowali. Zastąpienie ich niedoświadczoną kadrami jest decyzją wysoce nieodpowiedzialną, której negatywne skutki poniesiemy my wszyscy. Służba w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej jest już mało atrakcyjna z uwagi na nieadekwatne do zagrożeń i warunków płace. W 2008 roku, w styczniu w samej tylko Policji było ponad 5000 wakatów, co prawda połowa z nich została wypełniona jednak jasno należy zaznaczyć, że z ogólnej liczby przyjętych w 2008 roku policjantów 60% stanowiły kobiety. Co ważne obniżono także kryteria przyjęte wobec kandydatów (np. zrezygnowano z minimum wykształcenia średniego kandydata i obecnie przyjmuje się osoby z wykształceniem zawodowym, nie ma 35-letniej granicy wieku więc zdarzają się znacznie starsi kandydaci itp.). Po zmianie ustawy ze służby może odejść ok. 35 tys. funkcjonariuszy, którzy nabyli już prawa emerytalne. Odejdą dobrze wyszkoleni i doświadczeni funkcjonariusze. Sytuację pogarsza fakt utraty przez Policję wsparcia naszych szeregów przez funkcjonariuszy odbywających zastępczą służbę wojskową. Sytuacja ta budzi obawę, że braki kadrowe uzupełniane niedoświadczonymi funkcjonariuszami wpłyną na znaczny wzrost przestępczości i spadek skuteczności działań Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Biura Ochrony Rządu.

Panie Premierze!

Chcemy także zwrócić uwagę, że warunki, w jakich pracują polscy policjanci, funkcjonariusze Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Wewnętrznej, diametralnie różnią się od warunków ich unijnych kolegów. Często porównuje się medialnie policjanta i funkcjonariusza niemieckiego, gdzie system emerytalny przewiduje 40-letni staż pracy, z policjantem polskim. Porównania te jednak dotyczą jedynie niektórych aspektów służby z pominięciem tych, które motywują do znacznie dłuższej pracy. Policjant i funkcjonariusz niemiecki, zgodnie z zasadami emerytalnymi, może odejść na emeryturę w wieku 65 lat otrzymując 73,5 % ostatniej pensji, która wynosi średnio 3500 euro tj. ok. 13.500 zł. Nietrudno zatem wyliczyć jego emeryturę (obliczmy 3500 euro x 73,5% daje nam to 2572,5 euro to jest ok. 10.290 zł). Polski funkcjonariusz Policji zarabia średnio 2.600 zł. Po 15 latach służby policjant co prawda nabywa prawa do emerytury, ale jedynie w wysokości 40% pensji zasadniczej, a następnie dodaje się 2,6 % za każdy przepracowany rok. Jak łatwo obliczyć, aby otrzymać ustawowe 75% pełnej emerytury przyznawanej w Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służbie Więziennej, Agencji Wywiadu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Biura Ochrony Rządu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego, musi on przepracować 28 lat i 8 miesięcy. Obliczmy zatem, jak to przekłada się to na finanse. Po przepracowaniu 28 lat i 8 miesięcy zarabiający średnio 2.600 zł policjant powinien otrzymać 1.950 zł emerytury, co stanowi jedynie 20% emerytury policjanta niemieckiego. Należy też zauważyć, że zgodnie ze stanowiskiem Europejskiej Federacji Pracowników Służb Publicznych EUROFEDOP, emerytura taka pełni funkcję tzw. „odroczonego wynagrodzenia” i w pewnej mierze rekompensuje uciążliwości związane ze służbą. Potwierdza to statystyka Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA.

Panie Premierze!

W imieniu całego środowiska policyjnego apelujemy o przemyślane i odpowiedzialne decyzje, gdyż bezpośrednio wpływające na stan bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i zagrożenia obywateli. Wyrażamy zdecydowany sprzeciw wobec dalszego pogarszania warunków służby, powodującego wzrost poczucia krzywdy i rezygnacji wśród policjantów, funkcjonariuszy Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu

Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Biura Ochrony Rządu, destabilizację służby i narastającą falę niepokoju, których skutki mogą być dotkliwe i nieodwracalne. Wprowadzenie tak radykalnych zmian w ustawie emerytalnej, utrzymywanie niskiego poziomu płac i dalsze cięcia budżetowe mogą w 90 rocznicę powstania Polskiej Policji Państwowej doprowadzić do jej agonii. Nie czas obecnie na radykalną reformę systemu emerytalnego służb mundurowych, prowadzącą wprost do ich destabilizacji i zagrożeń bezpieczeństwa państwa. Czas światowego kryzysu oraz finansów Państwa licznym zwolnieniom grupowym w sferze produkcji, powrotu emigrantów spowoduje, w ocenie wielu ekspertów, wzrost przestępczości w kraju. Natomiast zamęt związany ze zmianą systemu emerytalnego zmusi do odejścia ze służby wielu tysięcy doświadczonych funkcjonariuszy pogarszając tym samym kryzys finansów Państwa. Biorąc pod uwagę ostatnie wypowiedzi Pana Premiera o odstąpieniu rządu od planowanych reform gospodarczych, apelujemy o wstrzymanie się również ze zmianami systemu emerytalnego służb mundurowych, w dobrze rozumianym interesie społecznym.

Komitet Protestacyjny